

Un Txékhov-Molins exquisit

L'emergència sanitària generada pel coronavirus ha obligat a tancar també els teatres. És una mesura excepcional, que només té com a precedents catàstrofes climàtiques o bèl·liques del segle passat. Ara més que mai, s'evidencia la importància social de disposar d'una sanitat, una educació i una cultura d'àmbit públic, fortes i de qualitat, per afrontar millor els reptes del futur. Sens dubte, el que vivim n'és un, i d'una gran magnitud. Tant de bo que ens en sortim bé i que ens serveixi de lliçó.

Sense poder exercir la crítica dels espectacles en viu, confinat a casa, lluny de la ciutat, em proposo de retornar al plaer de llegir teatre. Si la lectura continua sent un aliment espiritual de primer ordre, recomanable per a totes les edats i condicions, aprofitar aquests dies d'aïllament per llegir teatre és, al costat d'altres mesures de salut pública, una de les millors satisfaccions dels sentits. Pot contribuir a cultivar la intel·ligència i a desintoxicar-nos de l'allau mediàtica, les *fake news* i els superbs i demagogs de torn.

Comencem amb la lectura d'*El jardí dels cirerers*, una reescriptura de Manuel Molins del clàssic d'Anton P. Txékhov. La seva estrena fou un èxit de públic i de crítica en la temporada 2018-2019 del Teatre Micalet, un dels pocs espais que, a València, programa en català —amb dificultats, però de manera duradora i estable. Obtingué el Premi al Millor Espectacle de la Temporada de la Generalitat Valenciana del 2019. La publicació del text enguany arriba en un dels períodes més fructífers de Molins, un dels millors dramaturgs catalans dels darrers temps.

El 2017, *Poder i Santedat (Els Àngels de Sodoma)* va guanyar el Premi Octubre de Teatre i es preveu que es doni a conèixer, la temporada vinent, al Principal de València. *Hamlet canalla* i *El moviment*,

estrenats al Micalet el 2017 i el 2019, van tenir una rebuda excel·lent. Entremig, el 2018 Molins va rebre el Premi d'Honor de les Arts Escèniques de la Generalitat, reconeixença d'una trajectòria dilatada. Com a cirereta, la prestigiosa Institució Alfons el Magnànim va publicar, a finals de l'any passat, el primer lliurament del *Teatre complet*, un volum de més d'un miler de pàgines.

La recreació de Molins d'*El jardí dels cirerers* procura ser respectuosa amb l'essència del text txekhovian. L'obligada reducció del nombre de personatges i de trames focalitza encara més la mirada en Andrèievna, una aristòcrata rural, vital, evasiva i balafiadora. Empobrida, Andrèievna torna a la casa nadiua poc abans de perdre'n la propietat i deixar enrere un paradís perdut. Molins planteja d'una manera directa el nucli del conflicte —la

pèrdua imminent de la finca per la fallida econòmica— i l'ordit de relacions socials i afectives —fracassades— entre els personatges.

Com en altres reescriptures dels seus "contemporanis", Molins fa aflorar el sentit profund de l'original, tot acostant-lo a la sensibilitat i a les problemàtiques actuals. En aquest cas, traça amb nitidesa una doble línia de força simbòlica, que s'entrellaça: el moviment metafòric de la florida dels cirerers a l'arrasament del jardí i el canvi social que augura Txékhov, amb l'ensulsiada de l'aristocràcia i la irrupció d'una burgesia capitalista i ecocida, preludi d'un temps nou. Lleial al dramaturg rus, emfasitza també el to comicofarsesc de la peça txekhoviana, sense traïr-ne la intensitat dramàtica. Un Txékhov-Molins, en definitiva, exquisit.